

ADVIES
VAN DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
UITGEBRACHT DOOR DE RAAD VAN BESTUUR
OP 4 JUNI 2012

inzake

**het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot bepaling van de dringende
maatregelen om piekperiodes van luchtvervuiling door fijn stof en door stikstofdioxiden
te voorkomen**

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BEPALING VAN DE DRINGENDE MAATREGELEN OM PIEKPERIODES VAN LUCHTVERVUILING DOOR FIJN STOF EN DOOR STIKSTOFDIOXIDEN TE VOORKOMEN

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, uitgebracht door zijn Raad van Bestuur. 4 juni 2012

Aanhangigmaking

Op 7 mei 2012 heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanwege de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd voor Leefmilieu en Energie een adviesaanvraag ontvangen inzake de beoordeling van de uitvoering van het besluit van 27 november 2008 tot bepaling van de dringende maatregelen om piekperiodes van luchtvervuiling door fijn stof en door stikstofdioxiden te voorkomen.

Na onderzoek door zijn Commissie Leefmilieu tijdens haar zitting van 23 mei 2012, formuleert de Economische en Sociale Raad het volgend advies.

Advies

Algemene beschouwingen

De Raad herhaalt dat krachtens Richtlijn 1996/62/EG inzake de beoordeling en het beheer van de luchtkwaliteit, alle Lidstaten de nodige korte termijn-maatregelen moeten treffen om te vermijden dat de drempelwaarden van luchtvervuiling worden overschreden. Om aan dit Europees voorschrift te voldoen, heeft de Regering ingeval van een winterse piekperiode van luchtvervuiling een plan met dringende maatregelen ten uitvoer gelegd.

Bovendien herhaalt **de Raad** dat hij zich aansluit bij de doelstelling inzake verbetering van de luchtkwaliteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, wat een belangrijke inzet voor de openbare gezondheid vormt.

De Raad neemt akte van het overleg met de sociaaleconomische actoren ter gelegenheid van deze beoordeling. Hij dringt erop aan dat dit overleg noodzakelijk is, rekening houdend met de multisectorale dimensie van deze problematiek.

De Raad herhaalt zijn opmerking in zijn advies van 18 oktober 2007, waarin hij het van fundamenteel belang vond om gelijklopend met de door het besluit voorziene nauwgezette dringende maatregelen ook structurele begeleidingsmaatregelen in te voeren om de luchtvervuiling te bestrijden. In dit opzicht vindt hij de volgende twee maatregelen onontbeerlijk :

- het ter beschikking stellen van overstapparkings :
 - o aan de inritten en in de rand van het Gewest. Een bijzondere aandacht zal moeten uitgaan naar de parkings voor vrachtwagens, gelet op de desbetreffende beperkende maatregelen die in het besluit zijn voorzien ;
 - o aan de openbare vervoersknooppunten wanneer dit technisch haalbaar is ;

- het voeren van een voluntaristisch beleid op het vlak van openbaar vervoer (investeringen), om te waarborgen dat het openbaar vervoersaanbod kan beantwoorden aan de stijgende vraag die het rijverbod met zich zou meebrengen.

De Raad neemt er akte van dat de derde toepassingsvoorwaarde van het besluit (artikel 3, § 2, 3°) voorziet dat : « *De Ministers beslissen om de maatregelen [...] ten uitvoer te leggen wanneer uit de voorspellingen van IRCEL blijkt dat [...] de maatregel een vermindering van de uitstoot van de vervuilende stoffen garandeert* ». Om aan de voorwaarden van het besluit te voldoen, is het dus absoluut noodzakelijk om de genomen maatregelen en de terugdringing van de drempelwaarden van luchtvervuiling wederzijds te kunnen laten samenhangen. Welnu, **de Raad** vraagt zich af of de instrumenten efficiënt genoeg zijn om over de doeltreffendheid van de dringende maatregelen te kunnen oordelen.

Bijgevolg dringt **de Raad** aan op het belang van de beoordeling van de efficiëntie van de ten uitvoer gelegde dringende maatregelen. Hij is immers van mening dat indien de wederzijdse samenhang tussen de genomen maatregelen en de terugdringing van de drempelwaarden van luchtvervuiling niet wordt vastgesteld, men deze dringende maatregelen dient aan te passen, gezien het de bedoeling is om tot doeltreffende en nuttige dringende maatregelen te komen.

Anderzijds is **de Raad** van mening dat het opportuun zou zijn om een beoordeling van de efficiëntie van de dringende maatregelen te voorzien onmiddellijk nadat er zich een piekperiode van luchtvervuiling heeft voorgedaan. Deze beoordeling zou moeten worden toegevoegd aan de algemene beoordeling die om de 3 jaar is voorzien.

Bovendien dringt **de Raad** aan op het belang van het proportionaliteitsbeginsel. Hij is van oordeel dat de dringende maatregelen moeten worden vastgesteld door de gevolgen ervan voor de menselijke gezondheid, maar ook de sociaaleconomische gevolgen ervan in aanmerking te nemen. Het is dus absoluut noodzakelijk om instrumenten te voorzien aan de hand waarvan deze sociaaleconomische gevolgen kunnen worden gemeten.

De Raad stelt vast dat de Brusselse luchtvervuilingen regelmatig voorbij de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden veroorzaakt. Bijgevolg benadrukt hij dat het belangrijk is om de problematiek van de luchtvervuiling en van de oplossingen die hiervoor moeten worden gevonden op het interregionaal vlak te benaderen.

Om diezelfde redenen vindt **de Raad** het absoluut noodzakelijk om voor de tenuitvoerlegging van de dringende maatregelen, evenals voor het toestaan van de afwijkingen een intergemeentelijke coördinatie te waarborgen.

De Raad neemt er akte van dat de instemming van de voltallige Regering nodig is om een test van de operationele modaliteiten te kunnen verrichten die met één van de drie in het besluit vastgestelde drempels overeenstemmen. Tevens noteert hij dat deze tests minstens eenmaal per jaar moeten worden verricht. In dit opzicht herhaalt hij zijn beschouwingen die hij in zijn advies van 18 oktober 2007 heeft geformuleerd :

« *De Raad acht het opportuun om tests te verrichten om de tenuitvoerlegging van de eerste door artikel [4] voorziene drempel uit te proberen.*

Daarentegen is de Raad van oordeel dat de tests met betrekking tot de bepalingen voorzien in artikels [5 en 6] (drempels 2 en 3) geen bestaansredenen hebben : ze zijn in tegenspraak met de efficiëntievereiste, die in artikel 3 § 2, 3° wordt beschreven. Omdat men voorziet dat de vervuilingsgraden maar zelden of nooit zullen worden overschreden, zijn jaarlijkse tests niet noodzakelijk. Tot slot vereisen de maatregelen, die moeten worden genomen, geen tests omdat ze duidelijk worden beschreven.

Bijgevolg vraagt de Raad dat artikel [7] enkel op drempel « 1 » van toepassing zou zijn, met uitsluiting van deze die in artikels [5 en 6] (drempels « 2 » en « 3 ») worden beschreven. »

De Raad vindt het van fundamenteel belang om een uitgebreide informatiecampagne naar het grote publiek toe te voorzien. Meer in het bijzonder is hij van mening dat het opportuun zou zijn om een specifieke informatiecampagne rond de procedure voor het toestaan van de afwijkingen te voorzien. Hij vindt het met name noodzakelijk om het publiek te informeren over de mogelijkheid om van bij het begin van de winter aanvragen tot afwijkingen in te dienen.

De Raad stelt vast dat sommige voertuigen die volgens een « ecoscore luchtkwaliteit » genaamde meetschaal als licht vervuילend worden bestempeld, ondanks de toepassing van de drempels 2 en 3 zullen mogen blijven rondrijden. Hij stelt voor om de relevantie van het instrument « ecoscore luchtkwaliteit » te beoordelen.

De Raad neemt er akte van dat naast transport ook verwarming een belangrijke bron van luchtvervuiling vormt. Hij is dus voorstander van elke actie die ernaar streeft om in geval van een piekperiode van luchtvervuiling de temperatuur te verlagen. Hij benadrukt echter dat de wetgeving betreffende het welzijn op het werk minimumtemperaturen voor afgesloten ruimten voorziet. Deze temperaturen zijn afhankelijk van de fysieke inspanning die moet worden geleverd. Ze is vastgelegd op 20°C voor zeer lichte arbeid (bijv. : secretariaatswerk). Hij stelt dus voor om hieromtrent een debat op gang te brengen, om erover na te denken hoe men in geval van een piekperiode van luchtvervuiling de temperatuur in tertiaire gebouwen nog verder kan laten dalen.

*

* *